

Prenataal Huisbezoek door JGZ

7 JAAR ERVARING IN UTRECHT

Sinds 1 juli dit jaar zijn gemeenten in heel Nederland verplicht om een Prenataal Huisbezoek door de Jeugdgezondheidszorg aan te bieden, aan zwangere vrouwen (en/of hun gezinnen) in kwetsbare situaties. In Utrecht doen ze dat al sinds 2015. Melanie Aveloo deelt haar ervaringen als jeugd- en stafverpleegkundige in de stad Utrecht.

Laagdrempelig

Het Prenataal huisbezoek door de Jeugdgezondheidszorg (hierna PHB JGZ), is een preventief ondersteuningsprogramma. 'Het is een oriënterend gesprek thuis of op een plek waar de zwangere dit prettig vindt. Het PHB JGZ is gratis en op vrijwillige basis en heeft tot doel om de situatie, de mogelijkheden en wensen van de zwangere in kaart te brengen. En om samen met het aanstaande gezin te komen tot juiste ondersteuning, passend bij de situatie.' Het PHB JGZ is aanvullend op bestaande medische en verloskundige zorgverlening. Door zwangeren in een kwetsbare situatie in een vroeg stadium hulp en ondersteuning te bieden passend bij hun situatie, draagt het PHB JGZ bij aan het vergroten van een kansrijke start voor kinderen.'

Korte lijnen

Melanie vertelt over het belang van korte lijnen binnen en tussen het medische en sociaal domein. 'Elkaar kennen helpt om elkaar tijdig te bereiken.'

Het maakt het bovendien mogelijk om samen met verloskundigen in gesprek te gaan over het PHB JGZ, de wijze van aanmelden en hoe wij gezamenlijk kunnen optrekken om meer zwangeren te bereiken. Het doel is dat verloskundige zorgverleners en overige ketenpartners ons voor het prenataal huisbezoek steeds beter weten te vinden.' Melanie en haar collega's kunnen ondersteunen als de zwangere vrouw geen netwerk heeft, vragen heeft over het aankomend ouderschap of zorgen heeft over financieel rondkomen. 'In het laatste geval schakelen wij in overleg met de zwangere de hulp in van de collega's van het buurtteam, die mevrouw op financieel gebied kunnen ondersteunen.'

Extra tijd

Een verloskundige die in het contact met een cliënt merkt dat er iets speelt, of die een vraag krijgt waar zijzelf niet makkelijk een antwoord op heeft, kan haar cliënt een PHB JGZ aanbieden. In gesprek met de zwangere wordt dit ook het 'Huisbezoek bij zwangerschap door de JGZ' genoemd. 'De cliënt meldt zichzelf - indien gewenst met ondersteuning van de verloskundige - aan via onze website', vertelt Melanie.

'MET EEN LUISTEREND OOR KUNNEN WE AL VEEL BETEKENEN'

TEKST VRHL CONTENT EN CREATIE

FOTO JURHIENSCH

Melanie Aveloo

'ALLE OUDERS WILLEN HET BESTE VOOR HUN KIND, DAT WILLEN WIJ VANUIT DE JGZ OOK'

aanstaande ouders een vertrouwensband kunnen opbouwen en dat zij na de geboorte van hun kind dezelfde jeugdverpleegkundige van het PHB JGZ zien.'

Meer vertrouwen

Hoe ervaart Melanie de huisbezoeken zelf? 'Ik merk dat we met een luisterend oor al veel kunnen betekenen. En ook door te laten weten dat de zwangere er niet alleen voor staat, door aan te bieden om samen te kijken naar mogelijkheden voor haar vragen of zorgen. Voor deze aanstaande moeders maakt het een groot verschil als ze al vroeg in de zwangerschap een vertrouwensband kunnen opbouwen, waarbij zij durven te delen welke vragen zij hebben en welke hulp zij wensen.' Melanie herinnert zich een zwangere vrouw bij wie ze thuiskwam. 'Ze vertelde dat ze in de war was door de vele hulpverleners die bij haar betrokken waren. 'Ik heb chaos in mijn kop, waar is wie ook alweer van?', zei ze. Ik ging bij haar op de bank zitten, haar twee honden kwamen tegen me aan liggen. 'Vind je het goed om de tv en radio uit te doen? Dan kunnen we samen rustig opschrijven met wie je samenwerkt', opperde ik. Dat was goed. Toen we thee hadden gedronken, leek ze wat rustiger te zijn. 'Fijn dat ik nu weet wanneer ik bij jou terecht kan en wanneer bij anderen. Ik wil namelijk het beste doen voor mijn kindje', zei ze. En dát is het; alle ouders willen het beste voor hun kind. Dat willen wij vanuit de JGZ ook', vertelt Melanie. 'Soms is er een extra steuntje in de rug nodig.' ←

Dan volgt een kennismaking. 'Ons gesprek met de zwangere duurt gemiddeld anderhalf uur. Soms is dit langer of korter, afhankelijk van de ondersteuningsvraag. Hiermee hebben wij ruimte om samen met de zwangere te kijken naar haar situatie en naar wat mogelijkheden zijn voor passende hulp. Wij werken aanvullend op wat er al aan hulp geboden wordt in de zwangerschap.' Tijdens het PHB JGZ vraagt de jeugdverpleegkundige de zwangere onder andere hoe het gaat, hoe zij haar zwangerschap ervaart, hoe zij het aankomende ouderschap voor zich ziet en of er iets speelt waar zij vragen over heeft of zich zorgen over maakt. De vragen sluiten aan bij wat de vrouw deelt. 'Van daaruit kijken we samen naar mogelijkheden die passen bij wat zij nodig heeft', aldus Melanie. De meerwaarde van het PHB JGZ zit 'm volgens haar vooral in de tijd die de JGZ heeft. 'Wij kunnen net iets meer doen dan een verloskundige, die maar beperkt de tijd heeft tijdens haar consult. Een aanvullend voordeel is dat wij al vroeg in de zwangerschap met